

FIE KAJA ONTON
Tähtvere 55-1 Tartu
Tel. 555 88 179

EP00237 FIE-0001 VS87/2003-P

Tellija: Tartu LV AEO

**Tartu linna miljööväärtusega hoonestusalade tüüpilisemate ajalooliste
hooviuste ja nende sõlmede joonised**

Koostasid: arhitekt Kaja Onton
arhitekt Anu Kulbach

Tartu, november 2012

SISUKORD

1. SELETUSKIRI LK. 4-5

2. TÜÜPILISEMAD UKSED (TABELID 1-4)

3. JOONISED

1. Uks U1A m1:20
2. Uks U1B m1:20
3. Uks U2A m1:20
4. Uks U2B m1:20
5. Uks U3A m1:20
6. Uks U3B m1:20
7. Uks U4 m1:20
8. Uks U5 m1:20
9. Uks U6 m1:20
10. Uks U7A m1:20
11. Uks U7B m1:20
12. Uks U8A m1:20
13. Uks U8B m1:20
14. Uks U8C m1:20
15. Uks U9 m1:20
16. Uks U10A m1:20
17. Uks U10B m1:20
18. Uks U11 m1:20
19. Uks U12 m1:20
20. Uks U13 m1:20
21. Sõlmed 1, 2, 3, 4, 5 m1:2
22. Sõlmed 6, 7, 8, 9 m1:2
23. Sõlmed 10, 11 m1:2

24. Sõlmed 12, 13, 14, 15	m1:2
25. Sõlmed 16, 17	m1:2
26. Sõlmed 18	m1:2
27. Sõlmed 19, 20	m1:2
28. Sõlmed 21, 22	m1:2
29. Sõlmed 23, 24	m1:2
30. Sõlmed 25, 26, 27	m1:2
31. Sõlmed 28, 29, 30	m1:2
32. Sõlmed 31, 32, 33	m1:2
33. Sõlmed 34, 35, 36, 37	m1:2
34. Sõlmed 38, 39, 40	m1:2
35. Sõlmed 41, 42	m1:2
36. Sõlmed 43	m1:2
37. Sõlmed 44	m1:2
38. Sõlmed 45	m1:2

3. FOTOD

1. Salme 6
2. Tähe 73
3. Kitzbergi 1a
4. Salme 3
5. Kalevi 52
6. Tähtvere 67
7. Pargi 5
8. Riia 38
9. Riia 36
10. Eha 25
11. Kroonuaia 22
12. Aleksandri 40
13. Lepiku 4
14. Võru 120
15. Pargi 6
16. Taara pst. 8
17. Hurda 12
18. Salme 6 ukse käepide
19. Tähe 73 ukselink
20. Kalevi 52 ukselink
21. Lepiku 4 ukselink

SELETUSKIRI

Töö eesmärgiks oli välja töötada valik Tartu linna miljööväärtuslikel hoonestusaladel paiknevate hoonete algupäraste hooviuste jooniseid, mis sobiksid kasutamiseks hooviuste uuendamisel.

Töö alusmaterjaliks on 2011.a. valminud uurimustöö "Tartu linna miljööväärtuslike alade hooviuste tüpoloogiline uuring" (autorid Kaja Onton ja Anu Kulbach).

Uste mõõdistamine ja pildistamine teostati septembris-oktoobris 2012.a. (fotode autor Kaja Onton).

Kohati takistas mõõdistamist raskendatud ligipääs ustele (suletud hoovivärvad, valvekoerad, hooneomanike tõrksus), seetõttu on osade sõlmede joonistamisel kasutatud sarnaseid lahendusi teistelt hoonetelt.

Uksed on süstematiseeritud tüüpide järgi. Sarnaseid tüüpe võib esineda erinevatel miljööväärtusega aladel.

Ukse tüübi valikul tuleks eelkõige lähtuda hoone iseloomust ja rajamisajast. Valiku lihtsustamiseks on lisatud fotod mõõdistatud udest.

Tahveluste tahvlijaotuse projekteerimisel on soovitatav silmas pidada ka sama hoone teiste säilinud uste tahvlijaotust.

Sulused (hinged, lukud, käepidemed on joonistel illustratiivse iseloomuga, kuna algupärasteid suluseid on säilinud väga vähe. Suluste valikul tuleks lähtuda eelkõige ajastule iseloomulikest lahendustest ja valida neile võimalikult lähedane variant. Vanemate uksetüüpide puhul võib soovi korral kasutada ka ajaloolist karplukku.

Uste piirdeliistude valimisel tuleks lähtuda hoone teiste avatäidete (uksed, aknad) algupärastest piirdeliistudest.

Sõltuvalt olukorrast (varikatuse olemasolu, ukse avanemise suund) võib sõlmede lahendus konkreetses kohas muutuda, näiteks võib tekkida vajadus veenina paigaldamiseks.

Kõik avade mõõdud täpsustatakse kohapeal.

Uksed valmistatakse õhkuivast okaspuidust. Kasutatakse radiaalselt lõigatud puitu, mille lülipuidu sisaldus on min 90%. Puitmaterjali aastakasvude paksus min 1,4 mm ehk ca 18 aastarõngast ühe tolli kohta. Materjalis ei tohi esineda lahtisi kuivanud oksakohti, vaigulõhesid, kuivamis- ja külmumislõhesid. Puidu niiskussisaldus ei tohi ületada 14-16% puidu mahukaalust.

Uksed viimistletakse linaõlivärviga. Värvimiseks kasutatakse pintslit. Värvitoonid valitakse vastavalt hoone välisviimistluspassile või fassaadi projektile. Valgmike klaasimisel kasutatakse aknakitti.

NB! Jooniseid käsitleda koos seletuskirjaga!